

د زده کولو او بنودلو د حلقو جدول

د علمائے کرامو درې حقونه

13 نومبر، 2025ء

د زده کولو او بنودلو د حلقو جدول

(1): په مختلفو موضوعاتو باندې مختصر بیان: 5 منټه (2): دُعا یادول: 5 منټه

(3): [د خپلو اعمالو] جائزه: 5 منټه، ټول وخت: 15 منټه.

نن به د زده کولو او بنودلو په حلقو کښې د علمائے کرامو درې حقونه په باره کښې گټه ور معلومات درکولې شي او د بیثُ الخلاء نه د راوتلو نه پس دُعا به یادولې شي. په اخره کښې به د نیک اعمال رسالې نه اجتماعي جائزه هم اخسته کیري. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!**

د دُرود شریف فضیلت

د اخري نبي، رسول هاشمي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارک دے: څوک چې په ما باندې د جُمعې په ورځ دُرود پاک لولي، زه به د قیامت په ورځ د هغه شفاعت کووم. (1)

سَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيبِ ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّد

د علمائے کرامو درې حقونه

آیت مبارک

الله پاک فرمائي دي:

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ^ط (پاره: 23، سورة الزمر: 9)

ترجمه کنزُ العرفان: ته وفرمايه: آيا د عِلْم والا اوبے علمه برابر دي؟

يعني غير عالم په يو حالت کښې هم د عالم دين مرتبې ته نه رسي. (2) ❀ د عالم دين فضیلت په عابد باندې داسې دے لکه څنگه چې د څوارلسمې سپوږمۍ په ټولو ستورو

1... جمع الجوامع، جلد: 7، صفحه: 199، حديث: 22352.

2... فيضان علم و علما، صفحه: 11 بتغير قليل.

- باندې دے (1) ❁ د قیامت پۀ ورځ به د علمائے دین د قلمونو سیاہي او د شهیدانو وینه تللے کیري نو سیاہي به پۀ وینه باندې غالبه راځي (2) ❁ علمائے دین د انبیاء وارثان دي (3) ❁ د قیامت پۀ ورځ باندې به علمائے دین شفاعت کوي۔ (4)

د خور مصطفیٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارک

څوک چې زمونږ د علمائو حق اونه پیژني، هغه زمونږ نه نۀ دے (یعنی زمونږ پۀ طریقہ باندې نه دے)۔ (5)

د علمائے کرامو دري حقونه

خور او محترموا اسلامي ورونو! د علمائے کرامو پۀ مونږ باندې ډیر حقوق دي، پۀ کومو کنبې چې به دري نن مونږه زده کوو۔
ورومبے حق: تعظیم او احترام کول
وضاحت: رسول اکرم، نور مجسم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي دي: د علمائو تعظیم کوئ۔! ځکه چې علماء د انبیائے کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام وارثان دي، چا چې د علمائو اکرام (عزت او احترام) وکړو هغه د الله او د هغه د رسول اکرام وکړو۔ (6) اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: عالم دین، سني، د صحیح عقیدې والا چې خلق د حق طرف ته رابلي او د حق خبره کوي د مُحَمَّد رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نائب دے، د هغه سپکاوے **مَعَاذَ اللهِ!** د

1... ابن ماجه . باب فضل العلماء والحث على طلب العلم . صفحه: 49. حديث: 223۔

2... تاريخ بغداد . محمد بن حسن . جلد: 2. صفحه: 190. حديث: 618۔

3... ابن ماجه . باب فضل العلماء والحث على طلب العلم . صفحه: 49. حديث: 223۔

4... شعب الايمان . باب في طلب العلم . جلد: 2. صفحه: 268. حديث: 1717. ماخوذاً۔

5... الجامع الصغير . حديث: 7694۔

6... الجامع الصغير . حديث: 1428۔

مُحَمَّدَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سپکاوے دے او د مُحَمَّدَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

په جناب کښې گستاخي د الله پاک د لعنت او د دردناک عذاب سبب دے۔ (1)

❁ که عالم ته په دې وجه باندې بد وائي چې هغه عالم دے، نو بيا خو صريح کافر دے (چې

دا عالم دين نه بلکې علم دين بد گڼي او علم دين خه شے دے؟ د قرآن او سنت علم)

❁ د عالم دين د عالم دين په توگه سپکاوے نه کوي بلکې د علم دين په وجه د هغه تعظيم

فرض گڼي خو د خپلې خه دنيايي دنسمنۍ په وجه عالم دين ته کنځلې کوي، د هغه سپکاوے

کوي نو سخت فاسق او فاجر دے ❁ او که بغير د خه وجهې د عالم دين سره بعض لري نو

مَرِيضُ الْقَلْبِ وَخَبِيثُ الْبَاطِنِ (يعني د زړه مريض او د خبيث باطن والا) دے۔ بزرگان دين فرمائي:

مَنْ أَبْغَضَ عَالِمًا مِنْ غَيْرِ سَبَبٍ ظَاهِرٍ خِيفَ عَلَيْهِ الْكُفْرُ يعني څوک چې بغير د خه ظاهري وجهې نه د

عالم دين سره بعض لري، په هغه باندې د کفر ويره ده۔ (2) ❁ عوام د علمائے دين نه

بد گمانه کول ډيره سخته گناه ده۔ (3)

د علماؤ د تعظيم مثالونه: ❁ د علمائے کرامو نه مخکښې نه تلل ❁ ډير په ادب او احترام

سره خبرې کول، د بد تمیزی نه بچ کيدل ❁ د علمائے کرامو خبره نه کت کول

❁ د مسئلې په پوښتنه کښې د مناسب وخت او د بنو الفاظو خيال ساتل ❁ د هغوئي

نصيحتونه قبلول ❁ د هغوئي خدمت کول ❁ د هغوئي خلاف په زړه کښې خه خبره نه

راوستل ❁ د هغوئي د پاره بڼه الفاظ استعمالول وغيره۔

دويم حق: د علمائے کرامو طرف ته رجوع کول

1... فتاوی رضويه، جلد: 23، صفحه: 649۔

2... فتاوی رضويه، جلد: 21، صفحه: 129 بتغير قليل۔

3... فتاوی امجدیه، جلد: 4، صفحه: 515۔

وضاحت: په مونږ باندې لازم دي چې په ديني مسئلو او معاملو کښې د علمائے کرامو

په خدمت کښې حاضرېږو او د هغوئي نه مسئلې زده کوو، الله پاک فرمائي:

فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ (پاره: 14، سورة النحل: 43)

ترجمه کنز العرفان: اے خلقو! که تاسو نه پوهېږئ نو د علم لرونکو نه تپوس وکړئ.

معلومه شوه چې د کومې مسئلې علم د سره نه وي نو د هغې په باره کښې د علمائے کرامو طرف ته رجوع کول ضروري دي، لهدا که څه مسئله راپېښه شي يا څه وسوسه په زړه کښې راشي نو د سني صحيح عقيدې والا عالم دين نه دې د هغې په باره کښې پوښتنه وکړي شي.

نوټ: د خپلو مسئلو د حل کولو د پاره د دار الافتاء اهلستت سره رابطه وکړئ!

دریم حق: د علمائے کرامو تابعداري کول

وضاحت: الله پاک فرمائي:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ ﴿٥٩﴾ (پاره: 5، سورة النساء: 59)

ترجمه کنز العرفان: اے ايمان والو! د الله فرمانبرداري وکړئ او د رسول فرمانبرداري وکړئ او د هغوئي څوک چې په تاسو کښې حکومت والا دي.

دلته د **أُولِي الْأَمْرِ** نه مراد علمائے کرام دي. (1) لکه څنگه چې د دواړو جهانو د سردار

صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اطاعت د الله پاک اطاعت دے، هم داسې د عالم دين فرمانبرداري د

رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمانبرداري ده. (2)

1... فتاوی رضويه، جلد: 6، صفحه: 517.

2... نور العرفان، پاره: 5، سورة النساء، تحت الآية: 59، صفحه: 138.

دوهرائي

نن مونږه د علمائے کرامو درې حقونه زده کړل، په ذهن کښې يې کښينوي: (1): د علمائے کرامو تعظيم او احترام کول (2): د هغوئي طرف ته رجوع کول او (3): د هغوئي تابعداري کول.

د بنودلو او زده کولو په حلقو کښې يادولو والا دُعا

د بيتُ الخلاء نه د راوتلو نه پس دُعا

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى وَعَافَانِي

ترجمه: د الله پاکه شکر دے کوم چې زما نه تکليف لرې کړو او ما ته يې عافيت راعطا کړو. (1)

د اجتماعي جائزي طريقه (72 نیک اعمال)

د روزانه 56 نیک اعمال:

- (1): آیا ښه ښه نیتونه مو کړي؟ (2): آیا پښخه واره نمونځونه مو د جمعې سره ادا کړي؟ (3): آیا د هر نمونځ نه مخکښې مو د نمونځ دعوت ورکړے؟ (4): آیا د شپې مو سُورَةُ الْمَلِكِ لوستلے یا اوریدلے؟ (5): آیا د هر نمونځ نه پس مو آية الكرسي، تسبیح فاطمه، سُورَةُ الْاِخْلَاصِ لوستلے؟ (6): آیا د کنز الایمان نه مو 3 آیتونه یا مو د صراط الجنان نه 2 صفحې د ترجمې او تفسیر سره لوستلي یا اوریدلي؟ (7): آیا د شجرې اوراد مو لوستلي؟ (8): آیا 313 کرته مو دُرود شریف لوستلے؟ (9): آیا سترگې مو د گناهونو نه بچ ساتلي؟

- (10): آیا غوړونه مو د گناهونو نه بچ ساتي؟ (11): آیا د فضول نظر نه په بچ کیدو سره مو نظر بنکته ساتلې؟ (12): آیا 12 منته مو د مکتبه المدینه اصلاحی کتاب لوستلې؟
- (13): آیا د اذان او د اقامت جواب مو ورکړې؟ (14): آیا د غصې علاج مو کړې؟
- (15): آیا خپله جائزه مو اخستې؟ (16): آیا د خپل نگران تابعداري مو کړې؟ (17): آیا په تاسو او جی وئیلو سره مو خبرې کړې؟ (18): آیا په مکتبه المدینه بالغان کښې مو لوستلې، یا مو بنودلې؟ (19): آیا د ماسخوتن د جمعې نه پس په دوو کینتو کښې کور ته رسیدلې یې؟ (20): آیا دوه گینتې مو په دیني کارونو باندې لگولې؟ (21): آیا د سحر د نمونخ د پاره موراپاخول کړې؟ (22): آیا د نورو کورونو ته مو د کتلو نه ځان بچ کړې؟ (23): آیا په کور کښې مو درس ورکړې؟ (24): آیا د جومات درس مو ورکړې یا اوریدلې؟ (25): آیا د سنت مطابق مو جامې اغوستې دي؟ (26): آیا د زلفو د پرېښودو په سنت باندې مو عمل کړې؟ (27): آیا یو موټه گیره مو پرېښودې؟ (28): آیا د گناه کولو په شکل کښې مو فوراً توبه کړې؟ (29): آیا د سنت مطابق مو خوراک کړې؟ (30): آیا مسلمانانو ته مو سلام کړې؟ (31): آیا څه نا څه مو په سنتو باندې عمل کړې؟ (32): آیا د ماسپښین سنت قبله مو د فرضو نه مخکښې ادا کړې؟ (33): آیا تهجد یا صلوة اللیل مو ادا کړې؟ (34): آیا د اَوَائِین یا اِشْرَاق او خاغت نمونخ مو کړې؟ (35): آیا د مازدیگر یا د ماسخوتن سنت قبله مو ادا کړې؟ (36): آیا په 12 دیني کارونو کښې مو د یو دیني کار ترغیب ورکړې؟ (37): آیا د نورو نه غوښتلې شوي څیزونه خو مو استعمال کړي نه دي؟ (38): آیا د دروغو، غیبت او چغلی نه مو ځان ساتلې؟ (39): آیا د څه وخت د پاره مو مَدَنِي چینل کتلې؟ (40): آیا ذاتي دوستي خو مو نه ده کړې؟ (41): آیا په وخت باندې مو قرض ادا کړې؟ (42): آیا د عاجزی داسې الفاظ خو مو نه دي وئیلی کوم چې زړه نه دي منلي؟ (43): آیا د صفایې او سلیقې خیال مو

ساتلے؟ (44): آیا د مسلمانانو د عیبونو پرده مو ساتلې؟ (45): آیا د سحر د نمونخ نه پس مو د تفسیر اوریدو/بیانولو پۀه حلقه کښې شرکت کړے؟ (46): آیا د خۀه نا خۀه جائز کار نه مو مخکښې بِسْمِ اللّٰهِ وئیلې؟ (47): آیا چوک درس مو ورکړے یا اوریدلے؟ (48): آیا مور پلار او پیر او مرشد ته مو ایصالِ ثواب کړے؟ (49): آیا د اِسْرَاف نه مو ځان بچ کړے؟ (50): آیا د تریفک د قوانینو پابندي مو کړې؟ (51): آیا د تنظیمي طریقې مطابق مو مسئله حل کړې؟ (52): آیا د ژبې د گناهونو نه مو ځان بچ کړے؟ (53): آیا د فضول خبرو نه مو ځان بچ کړے؟ (54): آیا د توقو تقالو، خندا، زړۀه ازارولو او پۀه کړس خندا نه مو ځان ساتلے؟ (55): آیا عمامه شریف مو پۀه سر کړې؟ (56): آیا د مور پلار آدب مو کړے؟

د قفلِ مدینه کارکردگي

پۀه لیکلو خبرې کول 12 کرته پۀه اشاره باندې خبرې کول 12 کرته پۀه سترگو کښې د سترگو اچولو بغیر خبرې 12 کرته.

هفته وار 9 نیک اعمال

(57): آیا د اسلامي خوئیندو هفته وارې اجتماع ته مو څوک اسلامي خور د کور نه لیرلې؟ (58): آیا هفته واره مَدَنِي مُذاکَرَه مو کتلې یا اوریدلې؟ (59): آیا پۀه هفته واره اجتماع کښې مو د اول نه تر اخره پورې شرکت کړے؟ (60): آیا یوم تعطیل اِعْتِکَاف مو کړے؟ (61): آیا د مریض یا غم زلی تپوس یا غم خوري او د چا پۀه وفات کیدو مو تعزیت [لاس نیوه] کړې؟ (62): آیا پۀه هفته کښې مو پۀه یوه ورځ کښې روژه نیولې؟ (63): آیا هفته واره رساله مو لوستلې یا اوریدلې؟ (64): آیا علاقائي دوره مو کړې؟ (65): آیا مخکښې راتلونکي او اوس د نۀه راتلونکو اسلامي ورونو مو د دیني ماحول سره تړون پیدا کړو؟